

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

Ajankohtaista ympäristönsuojelusta

26.9.2007

- Esitykseen sisältyy hallitusohjelman esittelyä
- Hallitusohjelmassa mainitut toimenpiteet on esitetty **punaisella alkavissa lauseissa tai otsikoissa.**

-
-
- **Ympäristönsuojelun strategiset tavoitteet ympäristöministeriössä**

- Vaarallisten aineiden, pienhiukkasten ja melun aiheuttamat terveys- ja ympäristöhaitat vähentyvät,
- Itämeren tila paranee ja pintavesien tila on hyvä,
- on olemassa valmiudet toteuttaa ilmastosopimuksen pitkän aikavälin tavoitteita,
- kulutuksen ekotehokkuus paranee sekä
- julkisen hallinnon ympäristövastuullisuus lisääntyy.

-
-
- # Ilmaston muutos

Tavoitteet

Päästä kansainväliseen sopimukseen Kioton jälkeisen ajan päästövähennyksistä vuoden 2009 aikana

Vähentää EU:n piirissä KHK päästöjä 20% v.2020 tai 30%, jos teollisuusmaissa sitoumus

Lisätä uusiutuvilla lähteillä tuotetun energian tuotannon osuus 20% kokonaistuotannosta (nyt 8 %, ja Suomessa n. 25%)

Vähentää teollisuusmaissa 60-80 % v. 2050

-
-
- # Ilmaston muutos

- **Hallitus laatii** pitkän aikavälin ilmasto- ja energiasstrategian
- **Hallitus laatii** energia- ja ilmastopolitiikan tulevaisuusselonteko

Esimerkkejä hallitusohjelman ilmastotoimenpiteistä

- Liikenteen ja polttoaineiden verotusta kehitetään.
- Poistetaan valmistevero **omalla tilalla käytetyltä ja tuotetulta biopolttoöljyltä.**
- Kotitalouksien sähkövero ja kivihiilen verotusta korotetaan.
- **Nopeutetaan ajoneuvojen verotuksen muuttamista vähäpäästöiseen suuntaan.**
- Siirtyminen kaukolämmön tuotannossa **fossiilisista polttoaineista uusiutuviin polttoaineisiin**, kun kattilat tulevat käyttökänsä päähän tai ympäristöperustein.
- Uusiutuvien energialähteiden käytön merkittävä lisääminen nykyisestä noin 25 %:n tasosta (8 eriteltyä keinoa mm. vesivoiman käytön tuntuva lisääminen ja **syöttötariffi alle 20 MW biokaasulaitoksille**).
- Tiukennettu energiansäästöohjelma vuoden 2008 loppuun mennessä.
- Kotimaisen puuvarannon kasvattaminen huomioiden **uudet puun käyttökohteet** ja nielut.
- Uusiutuvan energian tutkimus- ja kehittämistyön merkittävä lisääminen
- Energian investointi- ja demonstraatiotukien nostaminen.
- Ilmastotiedotuksen jatkon turvaaminen.

• Strategian ja selonteon toimeenpano

- **Strategiaa** laatii ministeri Pekkarisen johtama ministeriryhmä
  - Se on kokoontunut 2 kertaa kesä-elokuussa
  - Strategia esitellään eduskunnalle kevätistuntokauden 2008 lopussa
  - Strategia esittää toimet saavuttaa 20%:n vähentämistavoite 2020 ja tähtää 60%:n vähennyksen 2050
- **Selontekoa** laatii valtioneuvoston kanslia kansanedustaja Oras Tynkkysen johdolla
  - Selonteko esitellään eduskunnalle myös kevätistuntokauden lopulla 2009
  - Selonteossa hahmotellaan pitkän aikavälin vähähiilistä Suomalaista yhteiskuntaa

-
-
- EU valmistelee Eurooppa-neuvoston päätösten toimeenpanoa

- Kolme direktiiviä

- Päästökauppadirektiivin uudistaminen
- KHK kaasujen 20%:n vähentämistavoitteen toimeenpano
- Uusiutuvien energialähteiden tavoitteen toimeenpano
- Esitykset komissiosta on luvattu vuoden vaihteen tienoilla

Jätepolitiikka

Tavoitteet

Ehkäistä jätteistä syntyvät ympäristöhaitat

Ehkäistä jätteen syntymistä

Lisätä jätteen uudelleenkäyttöä ja kierrätystä

Määritellä jätealan toimijoiden vastuut
tarkoituksenmukaisesti ja yksikäsitteisesti

Jätepolitiikka

- **Jätelaki uudistetaan**
  - Työryhmä asetetaan lokakuun alussa
  - HE hallituskauden loppupuolella, ehkä syksyllä 2010
    - Jätteen synnyn ehkäisy ja kierrätyksen tehostaminen
    - Jätteen muuttuminen raaka-aineeksi
    - Vastuunjako tavaran tuottajien, kuntien ja jätteen tuottajien kesken
    - Yksityisen toimialan rooli toimeenpanossa (kuljetukset ja käsittely)
- Jätteen poltto
  - **Polttolaitosten** lupien nopeuttaminen
  - Lannan ja eläinrasvojen poltto (**Lainsäädäntö biopohjaisen ja biohajoavan jätteen energiakäyttöä edistäväksi**)
  - Jätteestä tuotetun kaasun poltto
- **Jäteveron korotus ja laajennus** yksityisille kaatopaikoille sekä porrastetusti jätteen polttoon (selvitystehtävä).
- Valtakunnallinen jättesuunnitelma, periaatepäätös VNSTOssa 2009 alussa, ministerineuvoston yhtenen kanta kesäkuussa 2007

-
-
- **Itämeren ja vesiensuojelu**

Tavoitteet

Hyvä ekologinen tila sisävesissä ja rannikolla 2015
mennessä

Hyvä ekologinen tila merellä 2021 mennessä
(EU:n meriympäristöstrategia, käsittelyssä EU:ssa)

Riittävä öljy- ja kemikaalivahingon torjuntavalmius

Itämeren ja vesiensuojelu

- Ministerivetoinen seurantaryhmä perustetaan lokakuussa
- Maataloustuen kohdistamisesta neuvotellaan YM/MMM
- HELCOMin Itämeren suojelun toimintaohjelma
  - Alusten jätevesipäästöjen täyskielto ohjelmaan
  - Ministerikokous Krakovassa lokakuussa
- Itämeren suojeluskenaario (malli Stern)
- Vesienhoidon suunnittelu, päättyy valtioneuvoston yhteenvedoksi 2009 loppuun mennessä
- Yhteisviemäröinnin tukeminen, 2008-2011kehykseen lisää rahaa 1-1,5 milj €
- Edistämisavustuksiin 1 milj € edelliseen kehykseen verraten haja-asutuksen jätevesien käsittelyyn
- Venäjän investointituki jatkuu hallituskauden ajan
- Alus jäissä ja aallokossa tapahtuvaan torjuntaan tulossa

• • • • Luonnonvarojen kestävä käyttö

- **Kestävän kulutuksen ja tuotannon** ohjelma (KULTU) toteutetaan
  - **Materiaalitehokkuuden palvelukeskus** aloittaa tänä vuonna (KTM),
  - **Ympäristömyötäisten julkisten hankintojen toimenpideohjelman** laadinta käynnissä (KTM),
  - **Thule instituutin ja SYKEN yhteinen materiaalivirta ja elinkaaritutkimus (Envimat)** käynnissä Klusterin rahoituksella

-
-
- # Hallinto ja tutkimus hallitusohjelmassa

- **Valtion** sektoritutkimuksen ohjausjärjestelmää uudistetaan
- **Ilmatieteenlaitoksen** ja merentutkimuslaitoksen yhteistyötä syvennetään
- **Uudistetaan valtion aluehallintoa** kokoamalla lupa-, valvonta- ja oikeusturvatehtäviä yhteen

-
-
- **Ympäristölupahallinnon uudistaminen ja lupien käsittelyn tehostaminen**

- Hanke asetettu 29.11.2005
- Kolme projektia
  - Ympäristölupamenettelyn keventäminen: pj. Antero Honkasalo
  - Ympäristölupahallinnon uudistaminen: pj. Taru Hallberg
  - Ympäristölupaprosessin sekä -päätösten tietosisällön ja rakenteen kehittäminen: pj. Markku Hietämäki
- Aikataulu 1.12.2005 – 31.12.2007, väliraportti 31.1.2007, lausunnot 16.3.2007 mennessä
- HE syksyllä 2008
- Tavoitteena voimaantulo 1.3.2009

Hankkeen tavoitteet

- Ympäristölupajärjestelmän ja –hallinnon tehostaminen; yksi lupaviranomainen, valvonta alueellisiin ympäristökeskuksiin
- Korkea ympäristönsuojelun taso
- Yhtenäinen ja ennakoitava lupakäytäntö
- Ympäristölupien käsittelyn yksinkertaistuminen ja käsittelyaikojen lyhentäminen
- Asiakaspalvelun parantaminen
- Lupavelvollisten määrän supistaminen ja luvituksen korvaaminen muilla menettelyillä
- Osallistumisoikeuksien turvaaminen
- Lupien sähköinen käsittely
- Voimavarojen tehokkaampi kohdentaminen (tuottavuushanke -25-35 htv)

-
-
- # Lupamenettelyn keventämisen keinot

- Lupakynnyksen nostaminen
- Normiohjauksen kehittäminen
- Ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyjen laajempi käyttöönotto
- Lupien uusimis- ja tarkistusmenettelyjen kehittäminen
- Mallilupien, hakemusohjeiden ja muiden ohjeiden kehittäminen normiohjauksen tukena
- Jälkivalvonnan keinojen kehittäminen

• • • Lupakynnyksen nostaminen

- Poistamalla YSA:n laitosluettelosta toimialoja, joissa lupaa ei nykytiedon mukaan tarvita ympäristöhaittojen vähäisyyden vuoksi
- Tarkistamalla lupavelvollisten toimintojen kapasiteettien alarajoja
- Tarkentamalla lupavelvollisten toimintojen prosessikuvauksia toimialojen sisällä
- Yhteisölainsäätö rajoittaa käyttöä

-
-
- # Normiohjaus

- Toimialoittaiset ympäristövaatimukset (kaikki tai osa) valtioneuvoston asetuksella
- Kriteerit:
  - Paljon samantyyppisiä laitoksia
  - Tekniikka standardinmukaista eikä muutu nopeasti
  - Ympäristövaikutuksille pystytään laatimaan selkeät normit
- Soveltaminen lupa-, ilmoitus- tai rekisteröintimenettelyssä

● Normityöryhmät

- Polttoaineiden jakeluasemat (Anneli Karjalainen, Jorma Lameranta)
- Eläinsuojat (Tarja Haaranen, Anne Polso)
- Alle 50 MW:n polttolaitokset (Sirpa Salo-Asikainen, Päivi Pulkkanen)
- Normit ja kevennysmenettely, mitä sovellettaisiin
- Esitykset projektille 15.9.2007
- Murskaus- ja asvalttiasemat - valmistelua jatketaan virkatyönä (esitys valmis kevään aikana)

• Lupien uusiminen ja tarkistaminen

- Määräaikaistarkistus kevyeksi (lupahakemus- ja lupapäätösmallit)
- Mahdollisia kriteerejä luvun määräajan jatkamiselle pelkästään pidentämällä voimassaoloaikaa
  - Toiminnan laajuudessa ei merkittäviä muutoksia
  - Toiminnan päästöt eivät ole muuttuneet
  - Maankäytössä ei ole tapahtunut muutoksia
  - Ympäristövaikutukset tai riskit eivät ole muuttuneet
  - BATissa ei ole tapahtunut muutoksia
  - Energiatehokkuudessa ei ole tapahtunut muutoksia

-
-
- Vaarallisten aineiden haittojen vähentäminen

- EU:n kemikaaliasetuksen ja kansallisen kemikaaliohjelman toimeenpano
- SAICM ja kansainvälinen elohopeasopimus
- Pienhiukkaspäästöjen vähentäminen (CAFE strategian toimeenpano ja kansalliset toimet)

Muuta ajankohtaista

- Direktiivit
  - Ilmanlaatudirektiivin lopullinen päätös vuoden 2008 alussa
  - Päästökattodirektiivin uusiminen, komission ehdotus ensi vuonna
  - EURO VI raskaille ajoneuvoille
  - Direktiivi maaperän hoidosta ja suojelusta
  - Meriympäristödirektiivi
- Haaste yhdyskuntajätevesidirektiivin toimeenpanosta
- LCP (Suuret polttolaitokset)-direktiivin mukainen suunnitelma vanhoille laitoksille hyväksymättä
- Ympäristövahinkojen korjaamisvastuuta koskevan EU lainsäädännön toimeenpano